

Högskoleprovets organisation och styrning

Remissen har handlagts av Anneli Andersson, verksamhetsutvecklare Avdelningen för Studentservice, Roger Westlund, tentamenssamordnare Avdelningen för student service och huvudansvarig provhandläggare, Susanne Corrigox, internationaliseringsansvarig Utbildnings- och forskningskansliet och huvudprovledare i Borlänge, Janna Johansson, huvudprovledare i Ludvika.

Högskolan Dalarna

Martin Norsell
Rektor

Inledning

Utredningens huvudsyfte enligt direktiven är att föreslå en ny permanent organisation som innebär att det är en myndighet som har det samlade ansvaret för provets genomförande.

Högskolan Dalarna ställer sig allmänt bakom huvuddragen i utredningens förslag, som generellt är genomtänkta och balanserade. Dock har Högskolan synpunkter på vissa detaljer i förslaget.

UHR ansvarar för att högskoleprovet genomförs

Högskolan Dalarna är ett av de lärosäten som använder högskoleprovet som urvalsgrund och bistår Universitets- och högskolerådet (UHR) vid genomförandet.

Pandemin har visat på vikten av en ansvarande part för helheten. De nationella beslut som fattats för ett smittskyddssäkert genomförande har varit nödvändiga, samt att ett tydliggörande av ansvarsfördelningen även gagnar rättssäkerheten.

- Högskolan Dalarna tillstyrker därför att UHR ska ansvara för att högskoleprovet genomförs liksom att lärosäten ska bistå UHR i genomförandet av provet.

Skrivorter/tillfällen/begränsningar

Högskolan Dalarna genomför provet på sju orter i Dalarna: Falun, Borlänge, Ludvika, Avesta, Leksand, Mora och Malung.

Lärosätet har idag inga regler för vilka orter provet ska anordnas på eller hur de eventuellt upphör och välkomnar därför förslaget att UHR, i samråd med lärosätena, tar fram riktlinjer för provorter. Riktlinjerna bör vara utformade så att tillgängligheten och därmed möjligheten att skriva provet blir så lika som möjligt i hela landet vilket är en viktig demokratifråga.

- Högskolan Dalarna välkomnar och tillstyrker förslaget att UHR i samråd med lärosätena tar fram riktlinjer för provorter.
- Vidare föreslås att lärosätena även fortsättningsvis får ansvaret att bestämma vilka orter i länet man anser har möjlighet att genomföra provet.
- Förslaget om minst två provtillfällen per år (höst och vår) tillstyrks. Önskvärt att datum för proven beslutas i god tid för att underlätta provorternas planering samt att dagen för prov återgår till lördagar .
- Förslaget om en åldersgräns på 18 år tillstyrks.

Finansiering

Anmälningavgiften för högskoleprovet är tänkt att täcka de kostnader som uppstår i samband med proven. Avgiftsförordningen föreskriver som regel att alla kostnader en myndighet har ska ha full täckning. Detta gäller dock inte för högskoleprovet.

Högskolan Dalarna har en modell för beräkning av kostnader som skiljer sig från andra lärosäten och där lärosätet de senaste åren visat ett positivt resultat. Något som blir missvisande vid jämförelse med andra lärosäten. Orsaken till det positiva resultatet är att det inte lagts på overheadkostnader för medverkande personal, vilket är brukligt i alla andra sammanhang. Om overheadkostnaden läggs på, går Högskolan Dalarna med kraftigt underskott.

- En gemensam modell för kostnadsfördelning bör tas fram av lärosätena tillsammans, inom ramen för SUHF. Det vore även önskvärt att kostnaderna för provet framledes höjs i takt med inflation.

Att anmälningsavgiften behöver höjas, råder ingen tvekan om. Samtidigt bör inte avgiften bli för hög, då det kan verka exkluderande och även hämma en breddad rekrytering.

- En höjning ses därför som positivt liksom att avgiftens storlek föreslås beslutas av UHR. Däremot föreslår Högskolan Dalarna en jämnare summa, 600 kronor.
- Avgift för att få genomföra högskoleprovet utomlands borde likställas med den avgift som tas ut av s.k. tredjelandsmedborgare, dvs. 900 kronor.

Den blygsamma höjningen innebär dock inte att samtliga kostnader täcks utan belastar anslagen för utbildning på grund- och avancerad nivå.

- Högskolan Dalarna ser därför att regeringen tillför ytterligare medel till lärosätena alternativt att en större del av anmälningsavgiften tillfaller lärosätet än som nu 60 procent till lärosätet och 40 procent till UHR.

Digitalt prov

Provets konstruktion med flervalfrågor på pappersblankett kan inbjuda till fusk, ett problem som egentligen alltid har funnits men som har accentuerats i takt med att teknikutvecklingen i samhället har sprungit förbi provkonstruktionen.

Provet skulle behöva konstrueras om i grunden. En digitalisering borde till att börja med vara självklar. Att som idag skicka bokstavligen tonvis med papper land och rike runt för varje provtillfälle, helt i onödan, är svårförenligt med Agenda 2030. En digitalisering av provet skulle dessutom göra det möjligt att slumpa fram individuella prov för varje provdeltagare ur en större provbank, vilket försvårar möjligheten att fuska.

Teoriprovet för körkort genomgick motsvarande utveckling för inte så länge sedan, med övergång till digitala och individuellt slumpade prov. Erfarenheterna därifrån borde vara en god grund för det fortsatta utvecklingsarbetet med högskoleprovet.

- Högskolan Dalarna tillstyrker förslaget och menar att det är angeläget att snarast möjligt påbörja arbetet med en digitalisering av provet.

Synpunkter gällande avsnittet konsekvensanalys

- Högskolan Dalarna noterar att någon konsekvensanalys angående miljö och klimat inte behandlats. Särskilt bör uppmärksammas den stora mängd papper som distribueras i hela Sverige vid varje provtillfälle, ett incitament för nödvändigheten att digitalisera provet.
- Som en konsekvens för en kommun är det viktigt att få möjlighet att anordna högskoleprovet och därmed ge förutsättningar för fler ungdomar att se högre studier som en möjlighet. Detta är en viktig demokratifråga men även ett verktyg för att bredda rekryteringen till högskolan. De kommuner där högskoleprov inte anordnas är ofta just de kommuner som har lägst övergångstal till högskolan.